

Par-arbejde med kilden Husmødre og Tjenestepiger (1900)

a.

Hvad har I fået at vide om, hvem der har skrevet kilden?	Det er en anonym forfatter.
Hvad har I fået at vide om hvor kilden blev trykt?	Den er trykt i Tjenestepigernes Blad.
Vi ved at Marie Christensen var redaktør på <i>Tjenestepigernes Blad</i> . En redaktør på en avis er ansvarlig for indholdet i avisen. Hvad kan vi udlede af det?	At hun bestemmer hvad der skal være med i bladet og hvad der ikke skal med. Så det er rigtig meget hendes holdninger der kommer til udtryk.
Selvom vi ikke ved præcis, hvem der har skrevet kilden, har I så en formodning om kildens <i>tendens</i> ud fra hvor den er trykt?	Det er en nok en tjenestepige, og en der virkelig vil skubbe til samfundet der har tydelige holdninger.

b.

Læs boksen s. 120 i bogen *Tyendet om Tjenestepigernes Blad*.

c.

Når I har læst boksen, hvad ved I så om Marie Christensens ideer omkring hvordan Tjenestepige foreningen kunne forbedre	At de kunne stille spørgsmål til fruene om deres job. Så som må jeg snakke med den tidligere eller nuværende tjenestepige. Forening
---	---

vilkårene for tjenestepiger?	skal have idler så medlemmerne kan komme og diskutere. Så som foredrag og oplæsninger der giver undervisning. Med tiden vil de oprette en tjenestepige skole.
Kommenter på den artikel, der er gengivet i boksen på s. 120 ("Frue kontra Pige"). Hvad er budskabet - og hvordan er tonen i den artikel?	At tjenestepiger også skal have lov til at stille spørgsmål til fruen. Den er meget dobbeltmoralisk da fruen skal spørge og skal have svar af tjenestepigen men da det er tjenestepigen der stiller spørgsmål vil fruen ikke have hende længere.
På trods af tonen i artiklen - kunne der så være en fordel i at "få fruene med på ideen" om en fagforening for tjenestepiger?	Ja, så ville de virkelig få Det ville hjælpe fruene, da

d. Kildekritik

1) Hvem har frembragt kilden?

For at kunne vurdere en kilde er det ofte nødvendigt at vide hvem den stammer fra.

Stil spørgsmål som:

Hvem har frembragt kilden?

Har ophavspersonen kvalifikationer der gør ham/hende til en relevant iagttager?

Er han/hun centralt placeret i forhold til det, han/hun giver en meddelelse om?

På baggrund af disse spørgsmål, hvilke andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse (hvis muligt)?

Dine noter:

Kilden er anonym. Vi ved ikke hvem personen er, så vi ved ikke om de har et centralt forhold. Men ud fra hvad de skriver og at der ikke var særlig mange med i foreningen har de nok et centralt forhold. Vi ved ikke om de har kvalifikationer som gør dem relevante til iagttagelse. Men kilden er anbragt i 1900 så den er fra et relevant tidspunkt.

2) Hvilken slags kilde er det?

Er det f.eks. et brev, en dagbog, et officielt dokument (eller andet)?

Er det en primær eller en sekundær kilde? (en primær kilde er den første, der er bevaret. En sekundær kilde har sine oplysninger fra en primær eller en anden sekundær tekst).

Er det en førstehåndskilde eller en andenhåndskilde?

Hvad betyder det for, hvordan du kan bruge kilden? Hvis kilden f.eks. er sekundær, hvilke andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse?

Dine noter:

Det er en artikel. Den er en primær kilde da det er den originale tekst. Man kan se det ved at der bliver brugt gammelt dansk. Da man ikke ved hvem forfatteren er så er det svært at vurdere om det er en første- eller andenhåndskilde. Men det er nok en andenhåndskilde da der er en vis usikkerhed over kilden. Da de skriver i

linje 8. s. 2 vistnok vil de svare. Vistnok er ikke en stærk styrkemarkør. Også selvom de havde spurgt husmødrene ville de få forskellige svar. Også ville det ikke være repræsentativt.

3) Hvornår er kilden blevet til?

Ophavstidspunktet. I historie afhænger meget af forklaringerne af, at begivenheder og tilstande placeres i kronologisk rækkefølge.

Er teksten samtidig eller ikke-samtidig med begivenhederne? Hvad betyder ophavstidspunktet for, hvordan kilden kan bruges? Hvis kilden er nedskrevet længe efter at begivenhederne fandt sted, hvilke typer andre kilder ville så være relevante at inddrage i en analyse?

Dine noter:

Den er skrevet i år 1900, så det er meget relevant i forhold til det. Det er en af de første artikler fra bladet da den er udgivet samme år som bladet.

4) Hvorfor er kilden blevet frembragt?

Nogle tekster er skrevet med et specifikt formål for øje – det kan spænde fra primitiv propaganda til forsøg på at sætte sig selv i bedre lys. Den "dagsorden" en kilde er farvet af, kaldes kildens "tendens".

Har han/hun interesse i at farve sin meddelelse, så den får en bestemt tendens eller udtrykker en bestemt holdning?

Find ord og sætninger i kilden, der fortæller os om kildens tendens.

Dine noter:

--

5) Er kilden repræsentativ?

Er de oplysninger, du trækker ud af kilden repræsentative, eller der blot tale om en enlig svale?

Prøv at vurdere, om den holdning, kilden udtrykker, deles af mange (f.eks. alle kristne, alle fæstebønder, alle slaveejere - eller noget andet), eller mon det bare er en enkelt persons holdning?

Hvis kilden er repræsentativ, hvem er den så repræsentativ for?

Dine noter:

--

6) Indholdsanalyse

Kildens indhold. Altså hvad der står i kilden og hvad det betyder.

Læsning og fortolkning af en kilde afhænger af flere ting: bl.a. skal man sætte kildens indhold ind i den historiske tid, den er blevet til i; man skal altså forstå de omstændigheder, der er omkring kilden.

Oprids kort de begivenheder der er omkring kilden, og opsummer kildens hovedbudskaber.

Dine noter:

--

e.

Find 4 rigtig vigtige pointer i kilden - og underbyg med et godt citat fra kilden:

Pointe	Citat
Der er konflikt mellem husmødre og tjenestepiger	Husmødre er urimelige, siger den ene part, og tjenestepiger er uduelige, siger den anden
Tjenestepigerne vil gerne have bedre vilkår	hjemmene maa derfor heller ikke byde en mindre human behandling end fabrikkerne
De gode tjenestepiger rejser væk	kendsgerningerne viser da, at den strømning, der - for tjenestepigernes vedkommende - nu i aarevis er gaaet fra det huslige arbejde og over til fabriks og industrilivet saa langt fra at have skilt de daarligste elementer ud og ladet de bedste blive tilbage, tvertimod er gaaet den modsatte vej.
Husmødrene er enige men de vil hellere beholde magten	De boykotter. "ud af vore huse alle I, som drister jeg til saadanne Fordringer."